

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanka (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 135.

V Ljubljani, v sredo 15. junija 1892.

Letnik XX.

Ictus jacet.

Se sedaj se ni polegel vihar, ki je nastal v vsem nemškem taboru zaradi govora mil. škofa brnskega v Ivančicah na Moravskem. Visoki cerkveni dostojanstvenik, mil. škof dr. Bauer, je imel gotovo že več časa na srci grajo nepedagogičnega poučevanja v šolah nemškega „schulvereina“, ki lovi slovanske otroke v svoje zavode in jih ponemčuje. O tem se je na svoja ušesa poučil pri zadnji kano-nični vizitaciji v Ivančicah. Da je izrekel to odločno grajo, dal mu je povod načelnik nemškega otroškega vrta dr. Keckeis, ki je vpričo otrok in prisotnega občinstva skušal češko duhovščino denuncirati kot sovražno nemški šoli in prosil škofa, naj on vpliva na-njo. Da je škof izpregovoril svojo obsodbo, to kaže, da on sploh obsoja delovanje „schulvereinovo“, kateremu ni prvi in pravi namen nemškim otrokom ohraniti nemško narodnost, temveč ponemčevati slovansko mladino, o čemer imamo dokazov v izobilju tudi na Slovenskem. Nemški listi so besede škofove zavijali in zasukovali tako, da svet ni mogel zvedeti resnice. Vsled tega je mil. škof dr. Bauer objavil v „Vaterlandu“ daljše pismo, v katerem pojasni ves dogodek in vzroke, iz katerih je on kot višji duhovni pastir moral grajati metodo, po kateri se otroci poučujejo v nerazumljivem jeziku.

V Ivančicah, Krumlovu, Lipniku in sosednih krajih je češko prebivalstvo v ogromni večini. Povsod pa so nemška društva, ki vzdržujejo s pomočjo nemškega „schulvereina“ nemške šole in otroške vrtce, v katere sprejemajo večinoma češke otroke. Otroci v nemških vrtcih se učé le nemški, a doma s stariši govoré le češki.

Naravno je torej, da se otroci, če niso izredno nadarjeni, ne naučé ni pravilne nemščine, ni svojega materinega češkega jezika. Ker ni dovolj nemških otrok, vabijo češke otroke v svoje zavode. In to je ravno graje vredno, to je, kar je grajal brnski škof, kar je moral storiti kot višji duhovni pastir,

ker se je prepričal, da taka metoda ni prava, da le škodi verskemu pouku.

Vodstvo nemškega „schulvereina“ sicer trdi, da češki stariši sami silijo svoje otroke v nemške šole. Da temu ni tako, mogli bi navesti dokazov v naši domovini, kjer se z raznimi darili vabijo posebno delavski otroci v nemške zavode.

In recimo, da stariši sami silijo otroke svoje v nemške šole. Vprašamo pa, ali je po pravilih dolžnost nemškega „schulvereina“, da vzgaja slovanske otroke? Ne, kajti s tem društvo prekorači svoj delokrog. Poučuje in vzgaja naj nemške otroke, to je njegova naloga, kateri nihče ne ugovarja.

S Koroškega se nam piše, da so tudi tamošnji nemškoliberalni listi objavili neko gostobesedno izjavo vodstva nemškega „schulvereina“ proti besedam brnskega škofa. Ta izjava in sploh vse zavijanje nemških listov kaže, da je mil. škof dregnil v sršenovo gnezdo, govoril čisto resnico in da se vodstvo „schulvereina“ skuša oprati ter izdreti želo, ki živo tiči in skeli v mesu.

Državni zbor.

Z Dunaja, 13. junija.

Današnja „Montags-Ztg.“ je prinesla izredno nepričakovano novico, da je vsled dogovora, kateri sta imela oba finančna ministra, avstrijski in ogerški, nadaljna obravnava o ureditvi valute vstavljena ter da bo še-le jeseni ta zadeva razpravljala se v državnem zboru. Toda malo ur le je veljala ta novica, ker ob 10 uri popoldne se je pričela odsekova seja in je poslanec Meznik takoj stavil vprašanje na finančnega ministra, ali je kaj resnice na novici, kakeršno je „Montags-Ztg.“ prinesla? Minister je takoj odgovoril, da je neresnica in da on sploh nič o tem ne vé. Potem predlaga poslanec Meznik, da se popusti razprava o V. zakonu, pač pa prične razprava o I. zakonu. Poslanec Plener v imenu svoje stranke izjavlja, da se hoče udati temu

predlogu, če se odsek vsaj v načelu izreče za to, da se ima v V. zakonu navedeno, oziroma zahtevano posojilo 183 milijonov goldinarjev porabiti izključno le v namen vravnave zlate valute. Večina odseka je temu pritrdila, majšina pa je bila proti načelu, da se morajo s tem izkupilom ali posojilom ob enem tudi državni bankovci, osobito goldinarji iz prometa spraviti in s kovinskim denarjem nadomestiti.

Potem se je pričela razprava o I. zakonu, ki določuje vrednost novega denarja (krone). Dotični načrt, oziroma zakon nosi na čelu besede: „Zakon, s katerim se vpelje vrednota v kronah.“ Član prvi pa se glasi: „Namesto dosedanje avstrijske denarne vrednote stopi zlata vrednota, katere jednota je krona, ki se deli v 100 vinarjev.“

Poljski poslanec vitez Krajski nasvetuje, da naj se tudi v 1. članu le o vrednoti v kronah in ne o vrednoti v zlatu govori. Utemeljuje svoj nasvet, da član 24. tega zakona ni dovolj jasen in določen, in je želel, da se bolj jasno izreče, da se morejo tudi v bodoče plačevati dolgovi v papirnatem denarju, kakor doslej.

Temu predlogu pridružil se je tudi češki poslanec Eim, ki je ob enem nasvetoval, naj bi se ne vpeljala „krona“, ampak naj bi tudi v zlatu veljal goldinar kot jednota, ker on je mnenja, da bo ljudstvo še manj štedilo, kakor doslej. Če se že ni veliko pazilo na goldinar, še manj se bo oziralo na krono, ki bo le pol sedanjega goldinarja veljala.

Méni dalje, da so osobito mali razprodajalci nasprotniki takemu malemu drobnemu denarju.

Zavrnil ga je minister, ki je rekel, da se ne smemo ozirati le na razprodajalce, ampak tudi na kupovalce, na konsumente, in za te je gotovo boljše, če se računi celó na vinarje.

Navaja nadalje, kolike vrednosti je za državne finance, da se je zvišala cena za smodke od 2 kr. za 1/2 kr. Teh smodk prodá država na leto 500

LISTEK

Venček.

(Spomin na Telovo.)

Nekako radostno, vzvišeno gibanje vladalo je danes. Kamorkoli se je oko ozrlo, povsodi je videlo množice praznično oblečenih župljanov, hitečih v farno cerkev. Tudi priroda, kakor bi se hotela udeležiti tega radostnega dneva, oblekla se je v najkrasnejše zelenje, katero so zlatili jutranji solnčni žarki.

Sv. Rešnjega telesa praznik je. Kdor le more, hiti na trg k lepo okrašenim altarjem — pod milim nebom, in želi dobiti blagoslovljeni venček iz poljskih cvetov, s kojim bo doma odičil križ Odrašenikov in obvaroval dom svoj vseh nezdov in nesreč. In kdor leži doma bolan v postelji, prosi one, ki gredo v sprevodu, naj molijo zanj.

Tudi delavec Stariha, sedeč na borni postelji, poslovi se s svojima otrokoma, s petletnim Jožkom in desetletno Metko, rekoč:

„Zdaj pa idita, molita lepo za-me, da mi Bog preloži moje trpljenje.“

„In ne zabita seboj prinesiti venčka!“ dostavi mati, ter ju spremi do vrat, na to se pa vrne nazaj

k bolniku. Ta je sedel na postelji, po licih so mu padale debele solze.

Dolgotrajna, neozdravljiva bolezen trla je ubožca. Že mnogo mesecev mora ostati v postelji in gledati, kako žena njegova neprestano in neumorno dela, da bi ne trpeli ni on, ni otroci pomanjkanja, da on, koji je vedno delal za-nje z veseljem. Zdaj pa mora brez dela ležati na postelji; nadejal se je zdravlja, a zaman. Zlasti zadnje dni mu je dokaj huje. Sam ni vedel, kaj to pomeni, da se je z otrokoma poslovil tako ginljivo — morda poslednjikrat. Zopet omahne nazaj na posteljo. Zapuščale so ga moči.

* * *

Med prijaznim potrkavanjem in grmečim pokanjem topičev pomikal se je sprevod v sosedni fari iz cerkve. Nepregledna vrsta učencev in učenk šla je naprej; za njimi fantje in moške z banderi, na to duhovnik s presvetm Rešnjim Telesom in nebrojna množica vernikov. Pred župnikom šlo je šest belo oblečenih družic, ki so potresale na pot pisane cvetke. Po obeh straneh poti, koder se je pomikal sprevod, stali so lepo okrašeni mlaji.

Pri vsakem altarju se je ustavil sprevod, in ko je g. župnik dal blagoslov, blagoslovil je zajedno tudi poljske venčke in jih delil med župljane.

Kdor ni prejel venčke, zadovoljiti se je moral

s tem, da je spletel venček iz brezovih vej, stoječih okolu altarja.

Metka, drže Jožka za roko, napenjala je vse moči, da bi tudi ona dobila venček. In ko se je sprevod že od četrtega altarja pomikal nazaj v cerkev, prosi neko znano žensko, naj ji dá vsaj jeden venček, saj ji ostaneta še dva.

Po dovršenih cerkvenih obredih odšli so otroci domov. Jožek natakne venček na roko in dè veselo:

„Metka, kaj ne, tega bova dala očetu?“

„Seveda“, odgovori Metka, vsa zamaknjena v venček. „Kako so se veselili današnjega dne, pa niso mogli“ — — —

Vše sta ugledala selo, kar slišita glas zvona.

„Metka“, vpraša Jožek, ali je poludne?“

„Ne“, dè deklica in se ustavita. „Prej ko ne je nekdo umrl — — —“

Strese se. Oče so bili tudi bolni, kaj ko bi —. Še misliti ni mogla, nemirno sta korakala dalje. Kaj, ko bi — — —

Zdaj sta pred hišo. Naglo odpre Metka duri, toda na pragu postoji, kakor omamljena: mater vidi klečati tik očetove postelje, v sobi je bilo prisotnih še nekoliko sosedov. Metka zaihti, hiti k materi in jo objame. Jožek pa hiti k očetovi postelji, tu zleze na stol in ponuja očetu venček, rekoč:

milijonov in torej dobi 500 milijonov polkrajcarjev več, in to kaj izdā.

Zanimivo pa je, kar je finančni minister odgovoril na predlog poslance Krajskega, ter se protivil nasvetu, da bi se le govorilo o vrednosti v kronah. Poudarja, da bi posebno inozemski naši upniki imeli malo zaupanja v našo državo, ker dvomili bi, da nam je resno mar, zlato vrednoto tudi v istini vpeljati.

Posebno naglašā, da bi potem gotovo bila skoro brezvspešna oddaja zlate rente, in tudi konvertovanje bi se slabo izvršilo.

Posebno pa je največja važnosti in potrebe, da se inozemstvu pokaže, da imamo resno voljo, vrediti našo vrednoto na podlagi zlata; le tako bo mogoče prirediti konvertovanje sedanje 4-2odstotne rente, katere je toliko, da bi na leto 7½ milijona goldinarjev manj obresti od te rente imeli plačevati, kakor sedaj, če jo prodamo, oziroma konvertiramo v 4odstotno, torej da jo le 2/10 odstotka pri 100 glđ. znižamo.

Ne dá se tajiti, da je ta argument silno važen, in edina nada je, da se iz konvertovanja 4-2%-rente dobi dobiček (7½ milijona na leto), s katerim bo mogoče pokriti obresti za posojilo, najeto v namen nakupovanja zlata v svrhu kovanja zlatega denarja. Jutri zvečer bo zopet odsek zboroval.

— 6 —

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. junija.

Notranje dežele.

Dr. Kathrein. Sv. oče je odlikoval dr. Kathreina, podpredsednika zbornice poslancev, s komandérskim križem reda sv. Gregorja. To odlikovanje je pač dober odgovor na napade Lienbacherjeve stranke na tega moža, ki mu je očitala po svojih glasilih nedavno, da je izdal katoliške koristi, ker je nekaj pripomogel, da se je sklenil za Tirolsko deželni šolski zakon.

Levica in valuta. Valutno vprašanje hoče levica izkoristiti dobro v svojo strankarsko korist. Tako se govori, da levica ne bode drugače glasovala za valutne predloge, če vlada v kratkem ne skliče komisije za razdelitev okrajev na Češkem. Nemški nacionalci pa pravijo, da drugače ne glasujejo za vravnavo valute, kakor če dobé zagotovilo, da se vlada pri imenovanjih višjih uradnikov pred vsem ozira na Nemce. Zjedinjena levica in nacionalci so že imeli več posvetovanj, kako bi izkoristili valutno vprašanje. Pač lepi domoljubi so naši levčarji. Po svojih listih trobijo, da je vrejenje valute v državnem interesu, ali vendar se temu vrejenju upirajo, če se jim ne dajo kake koncesije. Njim torej nič ni na razvoju države, temveč le na strankarskih koristih.

Mlado- in Staročehi. Povedali smo že, kako so se vedli Mladočehi, ko je bil staročehski shod v Kolnu. Danes pa moramo povedati, da sta na tem shodu dr. Začek in pa knez Friderik Schwarzenberg izvrstno dokazovala, da sedanji čas ni ugoden za češko državnoopravno vprašanje. Poslanec Zeithammer je pa zagovarjal sporazumljenje vseh čeških strank. V Nemškem Brodu so pa Mladočehi imeli shod, h kateremu je prišel tudi isterski poslanec Spinčić. Govoril je poslanec dr. Gregor ter razkladal,

da so Madjari svojo državo s tem dosegli, ker neso hoteli plačevati davkov in dajati vojaških novincev. Dsi je poslušalec razumeti, da naj Čehi ravno tako storé. Ta govor jasno kaže, da so Mladočehi že zgubili vsako upanje, da bi po parlamentarnem potu kaj dosegli. Da sredstva, ki jih sedaj priporočajo, ne bodo imela zaželenega vspeha, sami vedó, ali sedaj jim gre le za to, da se kako izmotajo iz težavnega položaja, v katerega so zabredli. Zaradi tega volilce prepričujejo, da se v parlamentu ne da ničesa doseči, temveč le zunaj parlamenta, kjer pa potrebujejo sodelovanja vsega naroda.

Moravsko. Nemški liberalci iztaknili so na Moravskem veliko nevarnost, ki preti državi. Nekateri župniki imajo v župnijskih matrikah v rubriki „kronovina“ zapisano: „Dežela češke krone, Moravska“. Liberalni listi sedaj pozivljejo vlado, da naj hitro to prepreči.

Vnanje države.

Srbija. Liberalni shod v Paraćinu se ni posebno posrečil. Predsedoval mu je Avakumović. Pavlo Sretković je priporočal Rusiji prijazno politiko, državni svetnik Ahimpije Vasiljevič je pa dokazoval, da je v državnem interesu, če liberalci pridejo na krmilo. Demonstracija za kraljico Natalijo in proti Ristiću je izostala, ker so sklicevatelji spoznali, da ne kaže stvari spravljati v razgovor, ker večina ni posebno naklonjena bivši kraljici. Nastal bi bil le velik prepir, ko bi se bila ta stvar spravila v razgovor. Shod je sklenil dve resoluciji. V prvi resoluciji izjavlja liberalna stranka, da hoče podpirati vse naredbe, ki bi povzdigovala čast in veljavo srbske kraljice, ali pa pospeševale vresničenje idejalov naroda srbskega. V drugi se pa izraža nada, da se z Avstrijo sklene trgovinska pogodba, ki bode ugodna razvoju Srbije.

Rusija. Napovedujejo se razne premembe v diplomaciji. Med drugim tudi odstopi sam minister vnanjih zadev, Giers. O Giersovi ostavki se je že jako mnogokrat govorilo, ali sedaj je pa zeló verjetna, ker je njegovo zdravje slabo. Giers je bil precej zmeren politik in je želeli, da bi njegov naslednik hodil njegova pota.

Francija. Vsled pretilnih pisem je policijski komisar Dresch, kateri je prijel Ravachola, zblaznil. Domišlja si, da ga vedno kdo preganja. Če tudi ozdravi, službe ne bode mogel več opravljati. — Večina francoskih listov je precej naudušena za Rusijo. Radikalna glasila pa položaj precej trezno presojajo in trdijo, da je prihod carjev v Kiel in velikega kneza Konstantina v Nancy najlepši dokaz, da Rusija želi z obema tema državama živeti v prijateljstvu, da pa Franciji ne daje nobene prednosti. Zaradi tega naj se Francozi le na se zanašajo. Rusom je v prvi vrsti le na tem ležeče, da dobé v Franciji denarja na posodo, ker ga v Berlinu več ne dobé.

Italija. Finančni minister Ellena je jako nevarno zbolel. Ta bolezen je za vlado jako neljuba, ker jej bode težko dobiti namestnika, ko bi on ne mogel opravljati svoje službe. Glavno težišče nove italijanske politike pa tiči baš v financih. Ministrova bolezen utegnila bi dati celo povod novi ministerski krizi.

Nemčija. V dvornih krogih se govori, da cesar ne misli spraviti se z Bismarckom. Poslednji je po nekem obiskovalcu poslednje dni se izjavil, da bode on kritikoval vladno delovanje, če bi se tudi spravi s cesarjem. Potemtakem bi pa sprava pač ne imela nobene cene za cesarja in vlado in se zanjo tudi poganjali ne bodo.

Anglija. Prvi lord državnega zaklada Balfour je izjavil v spodnji zbornici, da se parlament zaključi v sredi tedna, ki se začne s 26. junijem. Potemtakem bode zboroval k večjemu še kacic 14 dnij.

Izvirni dopisi.

Iz Godoviča, dné 11. junija. Prebravši v „Rodoljubu“ št. 9. in 11. dopis iz Godoviča z dné 29. aprila, oziroma 17. maja smo vsikliknili: „O srečna godoviška občina, ki si sicer po trditvi „Rodoljubovi“ jedna najmlajših, vendar pa imaš v svoji sredi take naprednjaško-zavedne može, prave „kapicitete“ — v kovanju lažij in zavijanju besedij, kaka prihodnost te še čaka. Nameravali smo sicer obširneje odgovoriti dopisnikom na njih zloben napad na „Slovenca“ — pa opustimo, ker dobro vemo, da je „Slovenec“ prepošten list, da bi razobešal njih umazano perilo po svojih predalih. Svetujemo pa dotičnim dopisnikom, posebno pa enemu izmed njih, naj vzame brezovo metlo v roke ter naj pomete izpred svojega praga smeti, katerih je velik kupec in naj jih pošlje v „Rodoljuba“, po katerem bodo tudi tam nekje na Gorenjskem blizu Kranja že naprej zvedeli, kako „kapacitete“ dobé v svojo sredo, kamor se od nas v kratkem preseli. — Dokler pa dotični dopisniki s pričami ne dokažejo svoje trditve v „Rodoljubu“, da je pri zadnjih občinskih volitvah naš gosp. župan osebno prosjačil okoli volilcev, naj dajo njemu glas, imenujemo jih drugi občani lažnjivce in kratilce časti

svojega bližnjega. Če se jim pa to posreči — je pisec teh vrstic pripravljen toliko desetakov — kolikor bodo navedli volilcev, ki so naprošeni za g. župana glasovali, darovati v prosep katoliškega tiskovnega društva. Bržkone bodo prej spoznali — kakor že tudi sami trdijo — da je molčanje časih veliko več vredno, kakor pa pisarjenje.

Občan v imenu drugih.

Iz Gradca, 10. junija. (Izlet akademičnega društva „Triglav“ v Gradcu.) [Konec.] Ob 2. uri popoldne je bil banket v gostilni g. Jagodiča, kjer smo bili postreženi s prav okusnimi jedili in pijačo v občno zadovoljnost. Udeležilo se ga je do 80 oseb. Prvi povzame tu besedo g. predsednik Jenko, pozdravljajoč v tako mnogobrojnem številu zbrane udeležence in napije slovanški uzajemnosti. Imenoma našteje gg.: dež. poslanca in dež. glavarja namestnika dr. Jurtelo, krajskega dež. odbornika dr. Jos. Vošnjaka, dež. poslanca dr. Dečko, predsednika šmarske čitalnice kapelana Stabuca, dr. Drča in dr. Majarona iz Ljubljane, dr. Treo-ta in Drag. Hribarja iz Celja, dr. Czipelko iz Šmarja in nekatere druge odlične rodoljube.

Za njim se oglasi g. Stabuc, izražajoč svoje veselje na prihodu „Triglava“ in napije „Triglavu“ omenjajoč, koliko vrlih bojnikov za narodne pravice je to društvo že poslalo med svoj narod.

G. stud. m. Bleiweis vitez Trsteniški nazdravi šmarski čitalnici kot sestri „Triglava“, ker gojita iste želje in ju naudušujejo iste ideje, rešiti narod iz okov, ki ga še oklepajo, in ga privedi do boljše bodočnosti.

Kot odbornik čitalnice zahvali se na tej napitnici g. dr. Jurtela in se spominja v svojem govoru staroste štajerskih narodnjakov gosp. dr. Jos. Vošnjaka.

G. dr. Vošnjak popiše na to v daljšem govoru življenje in delovanje slovenskih visokošolcev v Gradcu za svojih študij in dokazuje, kolike važnosti so akad. društva. Na dalje omenja sedanjega političnega stanja Slovencev, osobito štajerskih in razmer, ki so vladale tam, ko je še on služboval v Šmarju, in nariše napredek tega trga v narodnem oziru, sklepajoč svoj govor z napitnico svojemu predgovorniku.

G. drd. med. Švab nazdravi narodnemu žentstvu. Gosp. stud. iur. Faganelj pozdravi zastopnike, poljskega naroda in dvigne svojo čašo na boljšo bodočnost tega slovanskega debla in procvitu poljskega akad. društva „Ognisko“ v Gradcu.

V imenu Poljakov se zahvali na napitnici g. dr. Gumplovicz in napije združeni Sloveniji in „Triglavu“.

G. Drag. Hribar pohvali izletnike, da so kljub slabemu vremenu prišli in s tem pokazali, da se ne ustrašijo vsake plove. Slovincem je ravno treba trdnim in neustrašljivim biti; „Triglavu“ priporočā, naj mu bode še dalje zadača, boriti se za narodne pravice in v tem boju izuriti mnogo bojnikov, ki bodo pozneje vrli voditelji svojega naroda.

Okoli 1/5. ure zahvali g. predsednik še enkrat goste na udeležbi in zaključi banket.

Posameznih točk koncerta, ki se je vršil zvečer v dvorani iste gostilne, ne bom natančneje opisoval. Omenjeno naj bode, da je bila prostorna dvorana kljub slabemu vremenu napolnjena do zadnjega prostorka in da so pevci in tamburaši izvajali vse komade na občno zadovoljnost, kar je pričalo burno odobravanje koncem vsake točke. Po koncertu razvila se je živahna prosta zabava.

V torek napravili smo izlet na prijazen grič poleg Šmarja, na katerem se dviga lepa cerkviča sv. Roka. Na tem griču postavili so tržani prijetno uto iz vejevja, hoteč nas v njej pogostiti; ker je pa v jutro še silno deževalo, morali smo iti v hišo. Tukaj so nam pripravili veliko pojedino. Na tem prijaznem gričku v kmečkej hiši, v kakeršnih je nas večina bila rojena, razvila se je še le prava domača zabava. Napitnica vršila se je za napitnico, katerim so odgovarjali topiči pred hišo in oznanjali svetu, da se tu zabavajo v bratski ljubavi zastopniki vseh slovenskih dežel in skoro vseh stanov. Pevci so nas zabavali s krasnim petjem, zlasti z lepimi narodnimi pesmami. V tej prijetni zabavi nam je le prehitro prišla ura, ko smo se morali posloviti od tega prijaznega kraja. Dasiravno ni holmec posebno visok, videli smo ž njega vendar več ko polovico slovenske Štirake in na vzhodu pozdravljale so nas hrvaške gore. Ko smo odpeli pesem „Lepa naša domovina“, vrnili smo se zopet v trg.

Tu so nas že pričakovali vozovi, da nas odvedejo iz kraja prijetnih spominov. Po običajnem slovesu oddrčeli smo iz trga do postajice Grobelno, kjer se poslovi od nas še enkrat v imenu Šmarčanov g. Stabuc s krasnimi besedami, zatrjujoč, da sta dneva našega bivanja v Šmarju ostala vsem tržanom, osobito pa čitalnici, v vednem spominu, in konča svoj govor z besedami: „Veseli smo bili, ko smo se sešli, žalostni smo, ko se ločimo.“

Obратно mu zatrjuje tudi g. Jenko, da se bodo vedno vsi izletniki radostnega srca spominjali izleta v Šmarje. Na to je oddrčal z nami vlak zopet v kraj, kamor nas kličejo naše dolžnosti.

Hribski.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, dne 14. junija.

Pričetkom seje g. župan Grasselli povabi mestne zastopnike, naj so udeleženi spreveda na praznik presv. Rešnjega Telesa dne 16. t. m. ob 8. uri v stolni cerkvi.

Odbornik Gogola poroča o pogodbi glede zemljiških parcel kolizejskega posestva za novo Tržaško cesto, ter v imenu pravnega odseka nasvetuje, naj se odobri pogodba z lastnikom gosp. Withalmom s pogojem, da se naredi za cesto nasip s poševino 1:15 m pri kraju in 1 m v sredi, magistrat pa potrebno ukrene, da se zemljišče odpiše brez bremen na troške g. Withalma. — Sprejeto.

Odbornik dr. Majaron poroča v imenu pravnega odseka o ugovorih nekaterih hišnih gospodarjev zoper magistratni ukaz, da morajo narediti trottoir pred hišami. Ugovori gg. Trdine, Al. Vodnika in ljubljanskega jahalnega društva se vrnejo magistratu kot prepozno vloženi, kot neutemeljeni pa se zavrnejo prizivi gg. Antona Avbeljina, V. Camernika, Antona Putriha in predilnice, ker po § 54. stavbenega reda iz leta 1875 morajo vsi posestniki pred novimi ali popravljenimi hišami na svoje troške narediti trottoir, kakor in kadar jim odloči mestni magistrat.

Župan pojasni, da se je za trottoir v posameznih ulicah določil poseben material, ponekod asfalt, drugod porfir. Asfalt se posebno priporoča, ker je trpežen in ne prouzroča ropota.

Odbornik dr. Tavčar poroča o ugovoru g. dr. Iz. Kotnika in drugih proti prodaji cesar Fr. Josipovega trga za poštno poslopje. Ugovarja se, da iz zdravstvenih in olepševalnih ozirov ni umestno zazidati trg, da bi poštno poslopje stalo preveč na periferiji mesta, da je mestni zastop s svojim sklepom prekoračil svoj delokrog itd. Poročevalec nasvetuje, naj se ugovor zavrne. — Obvelja brez debate.

V odbor za oskrbovanje meščanske imovine se izvolijo gg.: Ahčin Gašper, Ribič Josip in Kobilica Jakob.

Odbornik Hrasky v imenu stavbinskega odseka poroča o oddaji dela za podaljšanje Tržaške do Marije Terezije ceste ter nasvetuje, da se delo izroči kranjski stavbeni družbi za 12.495 gld. — Obvelja.

Odbornik Klein poroča o odkupu občinskega sveta med nunskim vrtom in novo tovarno cesto, ter nasvetuje, da se ponudba gospe pl. Zhuber ne sprejme, ker je cena prenizka.

Odbornik Pirc priporoča, naj se svet prodá za primerno zvišeno ceno s pogojem, da ponudnica zida okolici primerno poslopje. — Ta predlog obvelja.

Odbornik Šubic poroča, da hišni posestnik Binder v Parnih ulicah odstopi 180 □m svojega zemljišča s pogojem, da mestna občina sama napravi trottoir. — Ponudba se sprejma.

Dalje se rešijo trije prizivi v stavbinskih stvaréh.

Odbornik dr. vitez Bleiweis končno vpraša župana, kateri hišni posestniki so krivi, da so se za telefonsko zvezo z Dunaja v Trst po mestu ljubljanskem postavili drogovi, gotovo ne mestu v olepšavo, in ali bode kedaj mogoče odpraviti to marogo?

Župan odgovori, da sta takoj dovolila železna stojala za telefon na svojih hišah lekarnar Mayer in Fr. Ks. Souvan. Na mnoga vprašanja niso dali odgovora M. Bučar v Slonovih ulicah, frančiškanski samostan in kranjska hranilnica. Nikakor pa nista hotela dati dovoljenja gospe Maličeva in g. Janez Luckmann. Ti drogovi se bodo morda mogli odpraviti, kadar pride na vrsto vprašanje lokalnega telefona.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. junija.

(Vedno stari.) Nemški listi poročajo, da hčeta nemška levica iz nemške nacionalsne stranka skupno pri grofu Taaffeju zahtevati „anesljiva“ zagotovila proti daljšim upravnim naredbam na korist slovanskim narodom ter zapretiti z opozicijo vsem vladnim predlogom, dokler se ne popravijo zadnje take naredbe. Dunajski „Vaterland“ odgovarja na to: Te upravne naredbe na korist Slovanom so znane. Politična oblastva v Beljaku, Celovcu in Celju so dobila ukaz, da morajo slovenske vloge sprejemati in tudi slovenski reševati; doslej utrkvistična šola v Št. Jakobu na Koroškem je vsled mnogih peticij postala slovenska; končno je Slovenec dvorni svetnik Abram poklican v ministerstvo. Da se v Beljaku, Celovcu in Celju mnogo slovenski govori, tega ni mogoče tajiti. In ko bi priznali, da so imenovana mesta nemška, je skoro vsa okolica večinoma slovenska. Slovenci so torej tukaj v velikem številu. Če se morejo slovenske vloge tudi slovenski reševati, dobé s tem Slovenci le svojo pravico, in Nemcem se ne godi nobena krivica, ker se nemške vloge rešujejo nemški. Za slovensko šolo v Št. Jakobu pa je prebivalstvo že večkrat prosilo. In da bi Slovenec ne smel postati ministerijalni tajnik, tega vendar resen človek ne sme zahtevati. Ugovarja se sicer, da je gospod Abram dobil personalni referat in so torej nemški uradniški graškega nadsodišča pod komando slovenskega uradnika. No, doslej so Slovenci morali biti pod komando nemškega referenta, in to je bilo vse redno. Sicer pa končno v osebnih vprašanjih odločuje minister. Kam pa pridemo, ko bi bile vse agende v ministerstvih ločene po narodnostih? To bi bilo v direktnem nasprotju s članom XIX. temeljnih zakonov o narodni enakopravnosti v šoli in uradu. In ta član je naredila nemška levica, in imenovane naredbe vlade so nov dokaz, da član XIX. velja tudi za Slovence in ne le za nemške liberalce. Nemškim državljanom se vsled tega ne godi nobena krivica. Nemška levica je mislila, da ostane ta član le na papirju. To je že stara stvar. Kadar levica prosteje diha, takrat zabrede v staro napako, da hoče lahkomišelnó denar razmetavati in ponemčevati. Te germanizacijske težnje naše nemške levice pa dajejo pogum tudi ogerskim separatistom. In te težnje so, ki pri nenemških narodih vzbujajo strah germanizacije.

(Katoliškemu društvu) poklonili so na pastoralni konferenciji v Šmartnem pri Litiji zbrani veleč. gg. dne 30. maja v podporo katoliškega tiska 113 gld. Odbor jim izreka za velikodušni dar najtoplejšo zahvalo. Ob tej priliki povemo vsem prijateljem in dobrotnikom tiskovnega društva, da je novo poslopje za tiskarno že dovršeno ter se v njem izvršujejo že zadnja dela. Meseca julija začne se „Katoliška Tiskarna“ seliti v novo prostorno stavbo, kjer bo tiskarskim strojem plinov motor gonilna moč. Po končani preselitvi bode letošnji občni zbor „Katoliškemu društvu“.

(Umrl) je danes zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoč, č. g. Simon Zadnik, upokojeni župnik na Čatežu ob Savi, v 74. letu svoje dobe. Pogreb bode v petek ob 9. uri zjutraj. N. v m. p.

(Nameščen) je semeniški duhovnik čast. gosp. Alojzij Šarec kot kapelan v Planini.

(Iz deželne šolskega sveta.) Premeščen je iz službenih ozirov učitelj g. J. Ferlan iz Zalega Loga v Tujnice. — Suplent na deželni poljedelski šoli na Grmu, g. Jernej Črne, je zopet prevzel tretje učiteljsko mesto ne Vrhniki.

(Zrelostni izpiti.) Na tukajšnji učiteljski pripravnici so se pričeli pismeni zrelostni izpiti minoli ponedeljek; ustni se pričnó dné 13. julija. Oglasilo se je vseh deset četrtoletnikov in jeden pomožni učitelj.

(Koroški „bauernbund“.) katerega so koroške korifeje pred 6 leti osnovali z namero, da se po njem pripravljajo med koroškimi Slovenci tla za nauke nemčurskega laži-liberalizma, je imel svoj VI. občni zbor, kakor se nam poroča iz Celovca, na binkoštni ponedeljek v Celovcu. Kajpak da so se na tem shodu zbrali zopet razni „osrečevalci ljudstva“, katerih nas pa Bog varuj! — Med njimi je bil tudi neizogibni državni poslanec Ghon. O društvenem delovanju je poročal deželni in državni poslanec Kirschner. Poročilo nam kaže, da „bauernbund“ med ljudstvom ne najde onega priznanja,

kakor se bahajo nemški in nemčurski kričači, kajti med letom pristopilo je le 13 novih udov, izstopilo pa 7. Prav mnogi pa, ki so se prej vedé ali nevedé zapisali med društvenike, se za društvo ne zmenijo prav nič več, tako da je zaostale udnine 1780 gld. Dohodkov je imel „bauernbund“ minolo leto 163 gld., stroškov 106 gld. 35 kr. — I za nas važna je preuredba društvenih pravil, kakor se je sklenila pri občnem zboru na predlog poslanca Laksa. Odborniki se bodo namreč odslej volili na 3 leta in raztrošeni po vsej deželi, ker tako mislijo povečati vpliv „bauernbunda“. — Dalje bodo napravljali odslej v vsakem okraju več letnih manjših shodov in večji shodi za več okrajev. Posebno po manjših shodih upajo ljudstvo vabiti v „bauernbund“ in svoje nemško-liberalne nauke prav po ceni spravljati med ljud. Da je ta preosnova pravil naperjena v prvi vrsti zoper koroške Slovence, in da se hoče „bauernbund“ s tem trajno vgnezditi med slovenskim ljudstvom, tega ni treba posebej poudarjati! — „Bauernbund“ bode tedaj s podvojenimi silami in po novem načrtu začel delovati med našim ljudstvom, da vernemu slovenskemu narodu trga iz srca najdražji svetinji: ljubezen do materinskega jezika in s tem tudi vero katoliško! — A to bodi vsem slovenskim rodoljubom opomin, da z vztrajnim narodnim delom zavirajo zvite nakane „bauernbunarjev“ in odvrčajo kugo, ki se razširja med našim ljudstvom!

(Ustanovna veselica.) Prejeli smo naslednje poročilo: Koslerjev vrt je bil poln odličnega občinstva, ko se je v nedeljo vršila pevskega društva „Ljubljane“ veselica, v vsakem oziru častno, sijajno in v splošno zadovoljnost. Požrtovalnost pevovodje, gospoda mestnega učitelja Josipa Cepčdra, kateremu gre največja zasluga, odbora in vsacega posameznega pevca dosegla je tem povodom najlepše zadoščenje. Društvo sme biti ponosno na veliko zanimanje, kakor na sijajen materialni in umetniški uspeh. Do 60 pevcev — mej ujimi skoro dve tretjini novih — je nastopilo v vzornem redu na čedno okičen oder. Vsestransko odobravanje koncem vsake pesmi je pričalo o vsestranski zadovoljnosti. Pred vspešdom je pozdravil načelnik g. Jenič častito občinstvo, zahvaljujoč se mu na mnogoštevilni udeležbi ter proseč še nadaljne naklonjenosti. Na to so zapeli pevci dr. B. Ipavčev „Glaslo“ in Jenkovo „Slovansko himno“ (molitev) kakor le moči dostojno L. Belarjeva skladba „Mi vstajamo“ pela se je tem potom prvokrat, a se bode z enako dobrim vspehom tudi v bodočnosti rada čula. Stunzov zbor „Za mili dom“ moral se je ponavljati na obče zahtevanje in istotako tudi sledeči trije zbori. Pri Sr. Stegnarjevem brenčecem zboru „Oblakom“ pokazal se je zopet g. A. Pucihar s svojim močnim, polnodonečim glasom pravega mojstra. Tej pesmi sledilo je burno odobravanje. Imenovani gospod, stare garde pevec, ki pri vsaki priliki drage volje priskoči v pomoč, pa tudi zasluži javne pohvale. Če tudi vsled prehlajenja slabo disponiran, pel je društveni pevec g. J. Pavšek svoj tenor-samospev v Nedvedovi „Dijaska“ izvrstno, kakor navadno. Zadnja pevska točka, F. S. Vilharjev „Slovenec i Hrvat“ je vzbudila enako odobravanje, kakor vse prejšnje točke. Vojaška godba pod osebnim vodstvom g. kapelnika Nemrave, izvršila je svoj program kakor vsikdar z vso natančnostjo. — Vhod je bil tako lepo okrašen z zelenjem, cveticami, cesarskimi ter narodnimi zastavami, kakor še nikdar poprej. Tega odseka moramo pohvalno omeniti, kakor tudi rediteljev, ki so vestno skrbeli zato, da so p. n. obiskovalci dobili primernih prostorov, kar najhitreje mogoče. Na ta lepi uspeh sme biti društvo ponosno ter naj ga spodbuja k daljnemu, vstrajnemu in složnemu delovanju v svojem pa tudi v širšem delokrogu hrvatskih narodnih društev.

(Podružnica živinozdravnikov na Kranjskem.) Kranjski živinozdravniki, katerih je 16, so dné 11. t. m. osnovali podružnico avstrijskega društva živinozdravnikov. Načelnik podružnice je deželni živinozdravnik J. Wagner, njegov namestnik okrajni živinozdravnik Artur Folakowsky, Julij Deu, tajnik, namestnika P. Skalé in Jos. Zadnikar.

(Občinske volitve v Novem Mestu) se bodo vršile za tretji razred v sredo dné 22. t. m., za drugi razred v četrtek dné 23. t. m. dopoldne in za prvi razred isti dan popoldne.

(Domače delo.) Tukajšnji pozlatar gosp. Ivan Kregar je izdelal prav lepo monštranco, pozlačeno v ognju, za župno cerkev sv. Miklavža na Štajerskem. Monštranca je v gotškem slogu izdelana, vde-

lane ima lično izdelane podobe Boga Očeta, dveh angeljev, sv. Petra in Pavla, na stojalu pa štirih evangelistov. Okrašena je tudi z lepimi kamni. Nedavno je gosp. Kregar izdelal enako monštranco za Stranje.

(Nova maša) bo dne 24. julija v romarski cerkvi pri Sv. Križu blizu Dolenjega Dravograda. Daroval jo bode novomašnik č. g. Fr. Havliček, bogoslovec v Celovcu, mlajši brat lani umrlega ljubljanskega bogoslovca Vojteha Havlička. Pred sv. mašo ob 10. uri bo pridigal č. g. Franc Lenc, kapelan v Dol. Dravogradu.

Telegrami.

Praga, 14. junija. Uradno se poroča, da je umrlo 319 delavcev v pribramskih rudnikih. Od teh 319 delavcev je bilo 287 oženjenih, 5 vdovcev, 27 neoženjenih. Prvi so zapustili 678 otrok starih manj ko 14 let in 64 otrok med 14. in 16. letom.

Peterburg, 14. junija. Za stradajoče se je od decembra do 25. maja izdalo 125.370.500 rubljev.

Rim, 15. junija. Kralj in kraljica se odpeljeta iz Monze dne 19. junija v Potsdam, kjer ostaneta 4 dni; spremljal ju bode tudi vnanji minister Brin.

Atene, 14. junija. Zadnje dni so bili zapored potresi. V Tebah sta se zrušili dve hiši.

London, 14. junija. „Times“ poročajo iz Teherana, da je v Mešedu zadnji četrtek za kolero umrlo do 400 oseb.

Washington, 15. junija. Vse države izven Rusije so ugodno sprejele povabilo h konferenci o denarstvu.

Umrli so:

11. junija. Marija Kompolšek, usmiljena sestra, 23 let, Kravja dolina 11, jetika. — Ivana Rozman, sobnega slikarja žena, 43 let, Kurja Vas 14, pneumonia.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mohrine na 24 ur
opazovanja	zrakomera v mro	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	734.3	18.0	sl. svzh	del. oblač.	
14 2. u. pop.	733.5	25.8	sl. vzh.	"	0.00
9. u. zveč.	733.3	19.6	"	"	
Srednja temperatura 21.1°, za 2.7° nad normalom					

Posebni vlak znižane cene

vozil bode

v Trbiž - Sv. Višarje

in k Mariji Pomagaj na Brezje

v petek, dne 24., ozir. v soboto dne 25. t. m.

od nastopno navedenih postaj, in sicer:

Iz Brezje dne 24. t. m. ob 10 uri 49 m. po noči.
" Pragerskega " 25. " " 4. " 30 " zjutraj.
" Sempetra " 25. " " 1. " 03 " "
" Ljubljane " 25. " " 10. " 42 " dopoldne.

Priljubljen je vlak za Spodnje Štajerce, Notranjce in romarje s Kranjske sploh; udeleženci tega vlaka **peljejo se tudi lahko v Trst** ter stane vožnja iz Ljubljane v Trst in nazaj za II. razred samo gld. 5.35, za III. razred le gld. 3.55.

Vsa pojasnila daje radovoljno in prodaja vozne listke

Odbor za potovanje 291 2-1

v Ljubljani, Marijin trg št. 1 pri Jos. Paulinu.

Tu je!

12. junija.

Pri **Maliču**: Neubauer, Kassowitz, Steinmassler, trgovci, z Dunaja. — Kupsch in Bamberg, trgovca, iz Berlina. — Suchi in Gora, uradnika, iz Trsta. — Wind, tovarnar, iz Prage. — Buchman, potovalec, iz Brna. — Tomažič, trgovec z lesom, z Reke. — Makeš, trgovec, iz Celja. — Ranzinger, graščak, s soprogo, in Spintre, iz Kočevja. — Franc in Anton Zigovič, Franc Gerbanc iz Kaste. — Beck, zasebnik, iz Grada. — Valli s hčerjo iz Spljeta.

Pri **Moma**: Basch, Wein, Ulrich, trgovci, z Dunaja. — Fischer, trgovčeva soproga, iz Karlova. — Prewender, trgovec, iz Zagreba. — Schmieger, trgovec, iz Prage. — Zoppic s soprogo iz Opatije. — Haberfeld, trgovec, iz Dombrova.

Pri **Juznem kotodvoru**: Neuner, trgovec, iz Monakovega. — Gotsberger s soprogo, z Dunaja.

Razprodaja

Pozor!

Gospo-

dinje

Pozor!

(29) 43

V prodajalnici
Andr. Druškoviča
v Ljubljani,

Mestni trg št. 9/10

dobiva se po najnižji ceni
najboljša modrobela posteljenjena ploščevinasta

kuhinjska posoda

Tu dobiva se tudi vsakovrstno **hišno** in **kuhinjsko orodje** po najnižji ceni. S tem ponuja se p. n. gospodinjstvom, predstojništvom, gostilničarjem, predstojništvom bolnišnic itd. najboljša prilika svoje hišno in kuhinjsko orodje po ceni spopolniti ali pa si novo omisliti.

Cele kuhinjske oprave za neveste od gld. 15.— do gld. 200.—

Vnanja naročila izvrše se takoj.

Razprodaja

Ugovarja si izbrati:

opeko z zarezo za streho I. vrste

(Strangfalzdachziegel), 1000 komadov 45 gld.,

opeko z zarezo za streho II. vrste

1000 komadov 33 gld.,

zraven spadajoče žlebake z zarezo po 20 kr. komad.

Za trpežnost jamčeva tri leta tako, da, kar bi se utegnulo **razzebsti te opeke, jo nadomestiva z novo brezplačno.**

Na zahtevan je vsa pripravljena poslužiti z uzorci. Prodaja in zaloga je:

Konjušni trg št. 10 v Ljubljani.

(278) (8-4)

Knez & Supančič.

Cerkvena oprava,

priprosta in fina, izvršena v vseh slogih, dobi in naroča se pri

Leop. Tratniku

v Ljubljani, sv. Petra cesta 27, 267 52-6

Dunajska borza.

Dne 15. junija.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 40 "
Zlata renta 4%, davka prosta	113 " 45 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 90 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	993 " "
Kreditne akcije, 160 gld.	318 " 24 "
London, 10 funtov strl.	119 " 40 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 44 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemških mark 100	58 " 55 "

Dne 14. junija.

Ogerska zlata renta 4%	111 gld. 10 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 65 "
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	140 " 50 "
5% državne srečke 1. 1860., 190 gld.	152 " "
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	182 " 75 "
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	189 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " "
Salmove srečke, 40 gld.	63 " "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	64 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2920	" "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 " "
Papirni rubelj	1 " 24 1/2 "
Laških lir 100	46 " "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavne priporočamo:

4% galliske propinacijske zadolžnice.

4% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Državna dobrodelna loterija.

Žrebanje dne 23. junija.

Glavni dobitnik 60.000 gld.

v 4% ogerskih zemljiščnodveznih obligacijah.

1 srečka gld. 2.—; 2 srečki le gld. 3.60; 5 srečk le gld. 9.—; 10 srečk le gld. 17.—.